

SUOMEN TEOSOFISEN SEURAN

XIII VUOSIKOKOUS
TUONENKYLÄSSÄ
25—26 P:NÄ KESÄK. 1920.

KUOPIO 1920. O. Y. KIRJAPAINO SANAN VALTA.

Pöytäkirja

laadittu Suomen Teosofisen Seuran XIII:ssa vuosikokouksessa Helsingin pitäjän Pakinkylässä S. T. S:n Päämajalla kesäk. 25—26 p:nä v. 1920.

Ensimmäinen kokouspälvä.

1 §.

Perjantaina, kesäk. 25 p:nä klo 10,30 a. p. kokoutuivat S. T. S:n jäsenet Tuonenkylän Temppeleihin, ja seuran ylishteeri, tri John Sonck avasi kokouksen lyhyellä puheella, jossa hän lausui osanottajat sydämellisesti tervetulleiksi tähän T. S:n Suomalaisen osaston XIII:een vuosikokoukseen. Ylishteeri viittasi siihen velvoitukseen, joka T. S:nkin osalle lankeaa näinä taistelun ja kamppailun aikoina, jolloin uudet ihanteet ja uudet aatteet pyrkivät työntymään esille. Meidän tehtävämme on valmistaa se muoto, se ruumis, jonka kautta maailmaa muodostavat suuret henkiset voimat pääsevät ilmenemään. Meidän tulee muodostua voimakkaaksi aseeksi, jota suuret kehityksen johtajat voivat käyttää työssään saattaakseen Jumalan suunnitelmat toteutumaan toiminnan maailmassa.

Ennenkuin varsinainen kokousohjelma aloitettiin pidettiin lyhyt mietiskelyhetki.

2 §.

Toimitettiin yleinen nimihuuto, jonka perusteella vuosikokoukseen oli saapunut kuudestatoista looshista 84 jäsentä sekä irtojäseniä 40 eli yhteensä 124 jäsentä.

3 §.

Toimitettiin kokouksen virkailijoiden vaalit. *Puheenjohdajaksi* valittiin A. A. Saarnio, *varapuheenjohtajaksi* Kyösti

Laine ja pöytäkirjuriksi Antti Aho. Ään^ten laskijoiksi ja valtakirjain tarkastajiksi valittiin E. E. Happonen, A. Pihlajamäki, V. J. Kostiainen ja V. Nurmisalo. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jukka Kuusisto ja Hj. Arvidsson. Valmistusvaliokuntaan valittiin Lahja Leppänen, Helmi Jalovaara, Yrjö Lehtinen, Selma Mehtonen ja K. Laine kokoonkutsujana.

4 §.

Todettiin, että kokous oli virallisesti päätösvaltainen, koska se oli kutsuttu koolle sääntöjen mukaisessa järjestyksessä.

5 §.

Ylisihteeri piti tervehdyspuheen, jossa hän lausui m. m., että T. S. on luonteeltaan kehittyvä, plastillinen organismi, joka asettaa työnsä ja pyrkimyksensä aina kulloinkin vallitsevan tarpeen mukaan. Ja seuran eri tehtävät tarjoavatkin tilaisuuden mitä erilaisimpiin pyrkimyksiin. Alkuaikoina kohdistui seuran työ pääasiallisesti jäsenten kehittämiseen teosofisissa tiedoissa ja elämänymmärryksessä. Senjälkeen on nyt seurannut saavutettujen kykyjen ja tietojen käytännöllisen toteuttamisen aika. Teosofit eri maissa ovat ryhtyneet voimakkaaseen työhön uuden aikakauden valmistamiseksi mitä erilaatuisimmilla työaloilla ja toimintatavoilla. Ylisihteeri huomautti, että meillä Suomessa ehkä ollaan tässä suhteessa jonkun verran jälessä, mutta meidän on koetettava päästä kiinteämpään yhteyteen koko teosofisen liikkeen kanssa ja muodostettava oma toimintamme yhdenmukaiseksi koko seuran johdon puolesta annettujen viittausten kanssa. Vuorovaikutusta emäseuran ja S. T. S:n välillä tuskin mikään niin hyvin edistäisi, kuin teosofiseen kirjallisuuteen tutustuminen. Ylisihteeri teki sitten selkoa ulkomaalaisesta teosofisesta kirjallisuudesta, jossa yhä enemmän käsitellään elämän eri aloja teosofian valossa. Kasvatusalaan ylisihteeri samoin viittasi sekä kuvasi teosofien toimintaa kirkon uudistamisen, vapaamuurariliikkeen y. m. virtausten piirissä. — Kauniin kuvauksen Amerikan teosofisesta keskuksesta Krotosta ylisihteeri myös esitti kokoukselle. Puheensa lopussa ylisihteeri painosti sitä, miten tärkeitä on, että kaikki seuran työvälineet, kuten kustannusliikkeet, kirjapainot y. m. ovat Teosofisen Seuran itsensä omistamat.

6 §.

Esitettiin tervehdykset vuosikokoukselle. Ylisihteeri ilmoitti, että perustaja-ylisihteeri Pekka Ervast on pyytänyt saada vuosikokoukselle lukea Teosofisen Seuran presidentiltä Mrs Annie Besantilta saamansa kirjeen. Tähän suostuttiin.

Perustaja-ylisihteeri Pekka Ervast selosti ensin laajasti niitä syitä, joiden johdosta hän oli kyseessä olevan kirjeen saanut. Aluksi hän huomautti, ettei Teosofisessa Seurassa, joka on vapaa totuuden etsijäin temppele, minkäänlainen pakotus ja auktoriteettivalta voi tulla kysymykseen, joten siis kaikkia jäseniä ei voida pakottaa työskentelemään esim. niillä uusilla työaloilla, joita tri Sonck oli tervehdyspuheessaan esittänyt. Omasta puolestaan sanoi perustaja-ylisihteeri edelleenkin pitävänsä kaikkein tärkeimpänä teosofisena työnä teosofian sanoman levittämistä ja veljeyden toteuttamista seuran omassa piirissä. Toiset jäsenet taas tekevät mieluummin muunlaistakin työtä. Siten onkin syntynyt kaksi suuntaa seuraan, joista n. s. „uusi suunta“ puhujan mukaan sai syntynsä nimimerkki „Äänen maaseudulta“ kirjoituksesta, jossa kehoitettiin seuraa liittymään sosialistiseen liikkeeseen. Tätä ajatusta oli Pekka Ervast Tietäjässä vastustanut, koska hänen mielestään seuran tehtävänä ei ollut sosialistisen liikkeen tavoin puuhata veljeyttä maailmassa. Toiset jäsenet taas, huomautti Pekka Ervast, olivat asettuneet kannattamaan nimimerkkiä „Ääni maaseudulta“, ja silloin oli jako kahteen suuntaan selvä. Sittemmin olikin Pekka Ervast luopunut seuran johdosta, koska kaikki jäsenet eivät tahtoneet, että olisi kuljettu enemmän niissä merkeissä, joita hän oli pitänyt pyhinä. Sillä jos hän olisi jäänyt johtamaan seuraa, olisi edelleen pidetty kiinni alkuperäisestä seuran tehtävästä, siitä työstä, jonka seuralle antoivat H. P. B. ja Viisauden Mestarit. Mutta, huomautti Pekka Ervast, vaikka uusi suunta nyt sai vapauden, ei kuitenkaan saatu nähdä paljonkaan kaunista työtä eikä veljellistä ajatusten vaihtoa. Uuden suunnan jäsenillä oli ikäänkuin katkera mieli vanhan suunnan teosofija kohtaan. Näin ollen kärjisty tilanne suorastaan seuran arvoa alentavaksi. Tämän johdosta oli viime tammi-kuussa Pekka Ervastin toimesta pidetty muutamien jäsenten kanssa neuvottelu, jonka tuloksena oli, että vielä samassa kuussa lähetettiin Mrs. Annie Besantille kirje, jossa esitettiin suunnitelma S. T. S:n jakamisesta kahteen itsenäisesti toimivaan osastoon. Presidentti oli jonkun ajan kuluttua

lähettänyt lyhyen sähkösanoman, jossa oli luvannut kirjeellä lähemmin selittää asiaa. Vasta muutama päivä ennen vuosikokousta oli tuo kirje saapunut, jossa selostettiin miten jako voisi tapahtua. Pekka Ervast huomautti vielä, että hän oli näyttänyt Annie Besantille lähettämänsä kirjeen ylisihteerille, jottei voitaisi sanoa hänen salassa vehkeilleen seuraa vastaan. Pekka Ervast luki sitten presidentin kirjeen ensin englannin- sitten suomenkielellä. Sen sisältö oli seuraava:

„On monta tietä Korkeimman luo, ja ne jotka seuraavat viisauden ja toiminnan tietä ovat varhaisimmalla asteella taipuvaisia olemaan eri mieltä ja molemmat ovat eri mieltä hartauden tien kulkijain kanssa. Juuri nyt minä personalisesti luulen, että tänä aikana on meidän velvollisuutemme enemmän antaa maailmalle siitä mitä meillä on, kuin parantaa itseämme. Mutta jokaisen tulee päättää itsekseen, enkä minä ketään tuomitse. En voi ymmärtää miksi joku pitäisi teitä vastustajanani. Maailmahan tarvitsee apua joka alalla. Sentähden olen iloinen, että te kuljette omaa tietänne, koska siten mahdollisesti voitatte joitakin, joita minä en voisi voittaa.

Ei voi olla olemassa kahta seuraa samassa maassa, muuttamatta perussääntöjä. Mutta te voisitte muodostaa kaksi teosofista liittoa yhden kansallisen seuran piirissä, jotka kumpikin työskentelisivät eri aloilla. Te voisitte johtaa toista näistä ja suunnitelmanne mukaan valita auttajanne. Ja ne, jotka rakastavat tätä tietä, joka on erikoisen sopiva tutkimuksia varten, liittyisivät teidän osastonne jäseniksi ja tekisivät työtä teidän kanssanne. Näiden liittojen ei tarvitsisi olla maantieteellisiä. Tahi, jos pitäisitte sitä parempana, voisitte muodostaa oman opetuspiirinne, jossa voisitte tutkia niitä aloja, jotka teitä miellyttävät. Jälkimäinen suunnitelma ei voisi käsittää E. S:n oppilaita siinä tapauksessa, että teillä on erikoinen harjoitusjärjestelmä. Sillä heidän täytyy seurata määrättyä suuntaa, eikä harjoitella millään muulla tavalla. — He saavat aivan hyvin tutkia teidän kanssanne, mutta he eivät saa jättää omia tutkimuksiaan eivätkä ryhtyä muihin harjoituksiin. Teillä pitäisi olla yksi ylisihteeriksi kirjevaihtoa, looshi- ja jäsenkirjoja, y.m. ulkonaista toimintaa varten, mutta ulkopuolella tätä muodollista järjestelyä te voisitte organisoitua (järjestäytyä) omalla tavallanne. Arvelen, että täten saatte sen vapauden, jota haluatte, sääntöjä muuttamatta. Olisitte näin ollen kaikki S. Teosofinen Seura, kokoonpanutuna kahdesta liitosta, osastosta tai minkä nimen tahdotte niille antaa, jotka toimisivat kumpikin erikseen “

Luettuaan presidentin kirjeen, lisäsi perustaja-ylisihteeri vielä, että täten Annie Besant siis tarjoo meille työnjako-suunnitelman. Meidän olisi jakauduttava kahteen osastoon. Kumpikin osasto toimisi aivan itsenäisenä, yhteisenä ainoastaan ylisihteeri. Kummallakin osastolla olisi omat johtajansa, omat hallituksensa, omat taloutensa ja oma työvapautensa. Perustaja-ylisihteerin johtama osasto tulisi sitäpaitsi luovuttamaan toiselle osastolle kaiken omaisuuden ja lähtisi kulkemaan köyhänä kuin koditon vaeltaja. Puhuja huomautti edelleen, että tästä ylen tärkeästä kysymyksestä voidaan päättää yleisen äänestyksen kautta, koska se ei joutunut vuosikokouskutsuun. Toinen osasto *Suomen Teosofisen Seuran Okkultinen Liitto* on jo perustettu, ilmoitti Pekka Ervast. Yhteisiä sääntöjä pohtimaan voisi tämä vuosikokous valita komitean. Jäsenille täytyisi lähettää tiedonanto, jotta he voisivat ilmoittaa, kumpaan liittoon haluavat kuulua. Perustaja-ylisihteeri lopetti puheensa huomauttaen, että näiden asioiden pohtiminen on erittäin tärkeätä ja suurimerkityksellistä seuralle.

Puheenjohtaja ilmoitti, että mikäli perustaja-ylisihteerin lausunto antaa aihetta mielipiteiden vaihtoon, voidaan tervehdyksen jälkeen välikysymyksen muodossa kyllä keskustella niistä selityksistä, jotka perustaja-ylisihteeri antoi Annie Besantin kirjeen synnystä, mutta lausunnon loppupuolella esitettyjä ehdotuksia ei sitävastoin vuosikokousohjelman nojalla ollenkaan voida ottaa käsiteltäväksi virallisen kokouksen aikana.

Ylisihteeri John Sonck ilmoitti, että presidentti on myös kirjoittanut muille jäsenille ylisihteerin kautta. Tämä toinen kirje kuului seuraavasti:

„Adyar ¹⁸/₅ 20. Rakkaat veljet! Olen saanut kirjeenne. Kirjoitin viime viikolla veli Pekka Ervastille, ettei Suomessa voi olla muuta kuin yksi Teosofinen Seura ja yksi ylisihteeri, joka välittää tiedonantoja Päämajan kanssa. Mutta siinä voi olla kaksi osastoa eli haaraa. Toinen laajempaa toimintaa varten maailmassa, toinen tutkimusta varten. Voitte lukea kirjeeni. Toivon, että tämä tulee tyydyttämään teitä. Teidän vilpitön: Annie Besant. Olen kirjoittanut myös tohtori Sonckille, ja erälle naiselle, näyttelijättärelle, jonka nimen olen unohtanut.“ Ylisihteeri huomautti, ettei kirjeessä mainittu hänelle osoitettu kirje ainakaan toistaiseksi ole saapunut perille.

Kirjallisia tervehdyksiä vuosikokoukselle olivat lähettäneet Olga Salo, Hugo Valvanne, Matty Sonnée ja rva Ahola. *Suullisen tervehdyksen* vuosikokoukselle lausui *Valonheittäjä*-looshin puolesta hra Virtanen, toivoen, että me viimeinkin koettaisimme alkaa elää veljellistä elämää. Meidän pitäisi järjestää asiamme siten, että kaikki tuollainen itseks hankaus keskuudestamme lakkaisi. Nythän siihen olisi hyvä tilaisuus, kun käyttäisimme presidenttimme erinomaista neuvoa. Toivoisin, ettei seura olisi niin riippuvainen säännöistä ja pykälistä ja ottaisi sopusoinnun takia tämän kysymyksen esille.

Puheenjohtaja kehoittaa puhujaa esittämään vain looshin tervehdyksen. Yleistä melua.

Virtanen lopettaa tervehdyksensä.

Rouva Mölsä kehoittaa puheenjohtajaa laatimaan kaavan, jonka mukaan tervehdykset saa lausua.

Rouva Kolkkala puhui Tie-looshin puolesta, valittaen sitä masentavaa vaikutusta, jota eripuraiset kirjoitukset ja kokoukset maaseudun teosofisissa piireissä saavat aikaan.

G. W. Heiskanen lausui muutaman sanan Kalevalan puolesta.

Rauha-looshin edustaja toivoi, että tämä vuosikokous yhdistäisi jäsenet toisiinsa veljeyden ja rakkauden siteillä.

Jukka Kuusisto toi *Kalervo*-looshin tervehdyksen.

Ylisihteeri pyysi tämän jälkeen oikaista pari kohtaa perustaja-ylisihteerin lausunnossa. Perustaja-ylisihteeri Pekka Ervast oli nim. kyllä antanut tri Sonckille jäljennöksen kirjeestään, mutta vasta sen jälkeen kun se jo oli lähetetty Intiaan. Sitäpaitsi oli ylisihteeriä kielletty kenellekään mitään mainitsemasta tuosta kirjeestä, joten ylisihteerillä ei ollut tilaisuutta keskustella asiasta kenenkään kanssa. — Klo 1,45 ip. julistettiin kahviloma.

Kokous jatkui klo 3,40 i. p.

Otettiin keskusteltavaksi perustaja-ylisihteerin antama selitys presidentiltä saamansa kirjeen synnystä. Kysymyksen käsittelyn aika rajoitettiin puoleksi tunniksi.

Yrjö Lehtisen mielestä Pekka Ervastin antama suullinen selitys ei ollut tyydyttävä. Vaati luettavaksi presidentille lähetettyä kirjettä.

Puheenjohtaja pyysi puheenvuoroa huomauttaakseen, että Pekka Ervastin selostus suuntakysymyksestä oli harhaanviepä. Ei näet voi tehdä eroa sosialistien ja ei-socialistien välillä suuntajaossa. Kumpaankin suuntaan kuuluu jäseniä eri puolueista. Sitäpaitsi oli „Ääni maaseudulta“ ainoanlaatuinen ilmiö. Hänen esitystään ei kukaan myöhemmin ole kannattanut.

Hj. Arvidsson, Helmi Jalovaara ja Kyösti Laine kannattivat Lehtisen pyyntöä, joka koski A. B:lle lähetetyn kirjeen lukemista.

Perustaja-ylisihteeri ilmoitti, ettei hänellä ole kopiota tuosta kirjeestä mukanaan, koska ei tietänyt Tampereelta lähtiessään tämän asian tulevan vuosikokouksessa esille.

V. Virtanen, E. E. Happonen, G. V. Heiskanen, A. Pihlajamäki ja J. R. Hannula kannattivat selityksen hyväksymistä ilman mitään epäilyksiä perustaja-ylisihterin kirjeen suhteen.

Helmi Jalovaara paheksui sitä tahdittomuutta, että yksityiset henkilöt salassa kääntyvät presidentin puoleen tehden ehdotuksia seuran jakamisesta. Kaikenhan pitäisi mennä ylisihterin kautta. Ehdotti toisessa puheenvuorossaan, että presidentille tehtäisiin selkoa perustaja-ylisihterin kirjoituksesta Tietäjässä ja Jäsenlehdessä.

Hilda Pihlajamäki lausui, että silloin olisi myös Helmi Jalovaaran kirjoitukset lähetettävät.

Useat puhujat vastustivat minkäänlaisten selostusten lähettämistä seuramme riitaisuuksista Annie Besantille.

Perustaja-ylisihteeri huomautti, ettei uuden osaston syntyminen ole mikään leikin asia. Osasto *on* jo syntynyt, se *on* jo perustettu ja nyt on ryhdyttävä sellaisiin toimenpiteisiin, että se saadaan lailliseksi.

Kätten nostolla päätettiin, *ettei presidentille lähetetä mitään selostuksia eri kirjoituksista.*

Puheenjohtaja ilmoitti, että koska perustaja-ylisihterin ehdottamat erinäiset muutokset seuran sisäisessä kokoonpanossa ovat tehdyt varsinaisen vuosikokousohjelman ulkopuolella, niin ei niistä nyt voida keskustella eikä päätöksiä tehdä, vaan on nyt siirryttävä päiväjärjestykseen. Mutta varsinaisen ohjelman jälkeen voidaan niistä kyllä epävirallisesti keskustella.

Perustaja-ylisihteeri Pekka Ervast kuitenkin vielä halusi asian esille ottamista ja ilmoitti toistamiseen, että tällainen uusi liitto, *S. T. S:n Okkultinen Liitto* todella on perus-

tettu. Siihen on ollut oikeus Annie Besantin kirjeen perusteella.

Puheenjohtaja keskeyttää perustaja-ylisihteerin, kieltäen keskustelun tästä kysymyksestä. Puheenjohtajan menettelyn vastustamiseksi ja puolustamiseksi syntyy yleinen epäjärjestys, jonka johdosta puheenjohtaja keskeyttää kokouksen viideksi minuutiksi.

Viiden minuutin väliajan jälkeen puheenjohtaja uudelleen ilmoittaa, että hän katsoo velvollisuudekseen puheenjohtajana noudattaa vuosikokousohjelmaa ja kieltää sellaisen ehdotusten käsittelyn, joita ei sääntöjen mukaisessa järjestyksessä ole hallitukselle jätetty ja painettu jäsenille lähetettyyn vuosikokouskutsuun.

7 §.

Luettiin ja hyväksyttiin ylisihteerin vuosikertomus.

8 §.

Tilintarkastajien lausunnon nojalla myönnettiin hallitukselle tilivapaus. Tilikertomus oli kokouksen alussa jaettu kaikille osanottajille.

9 §.

Lippuäänestyksellä valittiin hallitukseen uusiksi jäseniksi Niilo Rauvala (170 ääntä), Jussi Snellman (102 ääntä), Edwin Larsson (95) vakinaisiksi jäseniksi ja varajäseniksi Jukka Kuusisto (85) ja Hj. Arvidsson (83).

Seuran kustannustoiminta.

10 §.

Kysymyksen S. T. S:n kustannustoiminnasta alusti ylisihteerin. Alustuksessaan tri Sonck painosti sitä, miten tärkeätä on, että seuralla itsellään on määräämisvaltaa teosofisen kirjallisuuden kustantamisessa maassamme. Ylisihteerin ehdotti sen takia, että vuosikokous päättäisi, että seura joko oman kustannusliikkeen ja kirjapainon muodossa tai muuten, alkaisi julkaista teosofista kirjallisuutta. Rahaa voitaisiin hankkia erilaisilla keinoilla: ottamalla esim. 300,000 mkn laina päämajan kiinnitystä vastaan, arpajaisilla, antamalla ulos obligatsioneja määrätyllä korolla ja lunastamisajalla y. m. keinoilla.

Laine ehdotti osuuskunnan perustamista kustannustointia varten. Asia olisi lähetettävä valmistusvaliokuntaan.

J. R. Hannula luki O. Y. Tietäjän toimitusjohtajan, hra Peltolan kirjelmän vuosikokoukselle, jossa hra Peltola selosti O. Y. Tietäjän syntyä ja toimintaa ja ehdotti hyväksyttäväksi „että S. T. S. ostaa Heikki Peltolalta Kustannusosakeyhtiö Tietäjän osakkeita 412 kpl. nimellisarvosta eli Smk. 100: — kappaleelta. Kauppahinta Smk. 71,200: — maksetaan siten, että seura antaa Peltolalle velkakirjan mainitulle summalle, jolle velalle seura antaa ensimmäisen tai toisen kiinnityksen omistamaansa Päämajan nimellä tunnettuun palstatilaan ja siellä sijaitseviin rakennuksiin. Kaupakirja tehdään sekä velkakirja laaditaan ja päivätään kuluvan kuukauden 28 p:nä. Velalle lasketaan 6 % vuotuinen korko siitä päivästä alkaen, jolloin seura myymistään osakkeista kauppahinnan loppusumman nosti, eli 5 p:stä marraskuuta 1919. Velka erääntyy takaisin maksettavaksi yhden vuoden kuluttua siitä päivästä lähtien, jolloin se irti sanotaan. Tämä ehdotus on heti tässä vuosikokouksessa sellaisenaan hyväksyttävä, sillä näillä ehdoilla en myöhemmin tule esitystä tekemään.*)“ Kirjelmä säilytetään kokonaisuudessaan seuran arkistossa liitteenä vuosikokouksen pöytäkirjaan.

Lyhyen keskustelun jälkeen hyväksyi kokous yksimielisesti ylishteerin ehdotuksen, jonka mukaan seura itse muodossa tai toisessa alkaa harjoittaa kustannustoimintaa. Peltolan kirjelmän johdosta ei kokous tehnyt mitään päätöstä.

Sitten aikoi perustaja-ylisihteeri Pekka Ervast tehdä ilmoituksen „Okkultisen liiton“ jäsenille. Puheenjohtaja ei sitä kuitenkaan sallinut, huomauttaen, että yksityisluontoiset ilmoitukset ovat tehtävät vasta virallisen kokouksen lopussa. Perustajaylisihteeri ilmoitti kuitenkin „Okkultisen liiton“ kokoutuvan Pihlajamäellä, kehoittaen liiton jäseniä saapumaan kokoukseen, sekä poistui Temppeleistä useiden jäsenten seuraamana.

Taloustoimikunnan ehdotus päämajasta.

11 §.

Taloustoimikunnan ehdotus oli myös kokouksen alussa jaettu kaikille jäsenille.

*) Harvennus hra Peltolan.

Pöytäkirj. huom.

Laitinen ehdotti, että ehdotus hyväksyttäisiin sellaisenaan.

Helmi Jalovaara huomautti, että ellei kokous keksi joi-takin käytännöllisiä toimenpiteitä, ei mietinnöllä sellaisenaan ole mitään merkitystä. Siinä ei ole ehdotettu mitä pää-majalla nyt juuri on tehtävä.

V. J. Kostiainen lausui, että jos huoneet laitettaisiin vuok-rattavaan kuntoon, saataisiin niistä tuloja ainakin 4,000 mk. joka riittäisi korvaamaan päämajan menot. Päämaja ei suin-kaan tule kaatamaan seuraa nurin.

Ylisihteeri kannatti myös taloustoimikunnan mietintöä, mutta ehdotti että hallituksen avuksi päämajan hoitoa var-ten valittaisiin komitea tai *valtuutettaisiin hallitus käyttä-mään apunaan asiantuntijoita*.

Kokous hyväksyi ylisihteerin jälkimäisen ehdotuksen.

Kun asia oli jo päätetty annettiin *Tuomo Tuiskulle* vielä ylimääräinen puheenvuoro, jossa hän kysyi, miten kokous mahtaisi suhtautua sellaiseen ajatukseen, jos seuralle esim. tarjoutuisi tilaisuus vaihtaa nykyinen päämaja esim. n. 4 t. matkan päässä Helsingistä sijaitsevaan maatilaan, jossa maan-viljelys kannattaisi ja jossa seuran työntekijät viihtyisivät ja voisivat siellä ilmaiseksi asua.

Kokous päättyi noin 9 aikaan illalla.

Toinen kokouspäivä.

Kokous aloitettiin mietiskelemällä antautumista teosofi-seen työhön.

12 §.

Ylisihteerin ehdotuksesta päätettiin lähettää tervehdys-sähkösanoma Annie Besantille.

13 §.

Päätettiin merkitä pöytäkirjaan, että kokouksessa oli Pekka Ervastin samaan aikaan järjestämän luentotilaisuuden joh-dosta huomattavasti vähemmän osanottajia kuin edellisenä päivänä.

Seuran propagandatyö.

14 §.

Helmi Jalovaara alusti kysymyksen seuran propaganda-työstä, huomauttaen teosofisen sanoman levittämisen tärkei-

destä etenkin nykyaikana ja tehden selkoa niistä tuloksista, joita propagandatyön alalla useissa maissa jo on saavutettu. Meillä Suomessa sitävastoin on tämä työ vielä aivan alullaan. Meiltä puuttuu tällä alalla tarkoituksenmukaista järjestystä ja johdonmukaisuutta. Ei ole olemassa yhtenäistä suunnitelmaa propagandatyön järjestämiseksi eri osissa maata. Kokous hyväksyi yksimielisesti seuraavat ponnet:

1) Perustetaan erikoinen kansallisen luennotsijan toimi. Tällöin tulee looshisihteerin virka tarpeettomaksi.

2) Jokaisessa teosofisessa keskuksessa, looshissa ja luku-piirissä koetetaan saada aikaan säännöllisesti jatkuvat teosofiset luennot, joko siten, että paikalliset teosofit itse luennoivat tai siten, että he lukevat valmiita, tätä tarkoitusta varten toimitettuja esitelmiä.

3) Jokaiseen teosofiseen keskukseseen on perustettava teosofisia kirjastoja, joiden aukioloajasta ilmoitetaan paikallisessa sanomalehdessä.

4) On perustettava joku määrä kiertäviä kirjastoja, joita pyydetäissä lähetetään eri paikkakunnille.

5) Kokous kehoittaa jäseniä Amerikan Yhdysvalloissa valitsevaan tapaan lähettämään ystävilleen ja tuttavilleen lentolehtisiä, joihin lähettäjä kirjoittaa omistuksen.

6) On ryhdyttävä kustantamaan lentolehtisiä sekä jatkettava konekirjoitettujen esitelmäsarjojen toimittamista.

7) Teosofiset kesäkurssit on vastedes järjestettävät etupäässä teosofisten työntekijäin työhönsä valmistamista silmällä pitäen.

8) Propagandatyön järjestäminen jätetään hallituksen huostaan ja valtuutetaan hallitus asettamaan toimikuntia työnsä edistämiseksi. Alustaja oli sitäpaitsi ensimmäisessä ponnassa ehdottanut looshisihteerin viran lakkauttamista, mutta koska tämä ehdotus kuitenkin sisälsi sääntöjen muutoksen, ei sitä hyväksytty. Myöskään ei voitu mitään päättää kannatusliiton vastaisesta toiminnasta, koska kannatusliiton säännöt jo edellyttävät määrätynlaista toimintaa.

15 §.

Looshisihteerinä ei tällä kertaa valittu.

16 §.

Kannatusliiton sihteeriksi valittiin *G. V. Heiskanen*.

Hallituksen ehdotukset 1—4.

17 §.

Hyväksyttiin hallituksen ehdotus n:o 1, joka sisältää sen, että seura tästälähtien asettuksi sille periaatteelliselle kannalle, että jäsenmaksuista koituvien varojen olisi korvattava seuran vakinaiset, juoksevat menot.

18 §.

Hallituksen ehdotus n:o 2 hyväksyttiin siinä muodossa, että jäsenlehti lakkautetaan, mutta lähetetään tiedonannot loosheille ja irtojäsenille kiertokirjejärjestelmää noudattaen.

19 §.

Suomen Teosofisen Seuran hallituksen ehdotuksen johdosta vakinaisen jäsenmaksun ja sisäänkirjoitusmaksun korottamisesta kuluvan vuoden alusta alkaen päätettiin *yksimielisesti* seuran sääntöjen 31 §:n mukaan, että S. T. S:n sääntöjen 5 § muutetaan seuraavalla tavalla kuuluvaksi:

5 §. Jokainen jäsen maksaa sisäänkirjoitusmaksuna 10 mk. sekä looshijäsen vuosimaksuna 30 mk., irtojäsen 40 mk., paitsi jos samasta perheestä sekä mies että vaimo ovat kumpikin seuran jäseniä, jolloin toinen maksaa vain 20 mk. Erityisissä tapauksissa on vuosikokouksella oikeus määrätä lisäverotus.

Päätöksen sanamuoto luettiin ja tarkastettuna hyväksyttiin.

20 §.

Hallituksen ehdotus n:o 4, koskeva 35,000 mkn kiinnityslainan anomista Suomen Säästöpankista, hyväksyttiin siinä muodossa, että vuosikokous valtuuttaa hallituksen ottamaan Helsingin pitäjän Pakinkylässä sijaitsevaa, seuran omistamaa Björckbackan tilaa N:o 4 vastaan niin suuren kiinnityslainan kuin hallitus katsoo tarpeelliseksi.

21 §.

Hallituksen tulo- ja meno-arvioehdotus v:lle 1921 hyväksyttiin ja valtuutettiin hallitus poikkeamaan siitä, mikäli vuosikokouksen tekemät päätökset sitä vaativat.

22 §.

Tilintarkastajiksi ja hallituksen toimintaa tarkastamaan valittiin E. E. Happonen ja V. J. Kostiainen, varalle A. Salminen ja E. Leimu.

23 §.

Seuraavan vuosikokouksen aika ja paikka päätettiin jättää hallituksen päätettäväksi.

Teosofikodin perustaminen.

24 §.

Ylisihteeri alusti kysymyksen teosofikodin perustamisesta. Alustaja lausui, että joko voitaisiin aluksi rajoittua vain seuran toimiston perustamiseen Helsinkiin tai sitten koettaa hankkia aivan oma talo tai osake johonkin vasta rakennettavaan taloon. Rahaa tätä tarkoitusta varten voitaisiin kerätä samalla tavalla kuin oli puhetta kirjapainoasian yhteydessä.

Keskusteltuaan asiasta puoleen ja toiseen, *päätti kokous antaa hallituksen huostaan teosofikoti-asian ajamisen ja valtuutti hallituksen ryhtymään toimenpiteisiin varojen hankkimiseksi tämän tarkoituksen toteuttamiseksi*, joko arpa-jaisten avulla tai muilla luvallisilla keinoilla.

Kokous loppui hra Varjangan pianonsoitolla.

Kokouksen puolesta:

A. A. Saarnio,
puheenjohtaja.

Antti Aho,
pöytäkirjuri.

Pöytäkirjan olemme tarkastaneet ja hyväksyneet.
Helsingissä, elokuun 18. p:nä 1920.

Jukka Kuusisto.

Hjalmar Arvidsson.

Allekirjoittanut oli kokouksessa saapuvilla vain 10 ensimmäisen pykälän käsittelyn aikana, joten en jälkiosasta voi mitään sanoa.

Jukka Kuusisto.

S. T. S:n Tiliasema.

Varat:

Käteisvarat	1,311: 76
Pankissa	4,685: 34
Irt. ja kiinteimistö	82,608: 72
Arvopap	10,100: —
	<u>Smk 98,705: 82</u>

Velat:

Eri henkilöille	Smk 9,339: 09
Puhdas omaisuus	<u>Smk 89,366: 73</u>

Voitot:

Jäsenmaksuja	16,252: 95
Vuokria	1,670: —
Sekalaisia tuloja	839: 53
	18,762: 48
Tappio	4,523: 98
	<u>Smk 23,286: 46</u>

Tappiot:

Kulunkeja	17,813: 83
Jäsenlehti	3,359: —
Korkoa	2,113: 63
	<u>Smk 23,286: 46</u>

Tilintarkastuskertomus.

Valittuina tarkastamaan Suomen Teosofisen Seuran tilejä v:lta 1919 saamme täten tarkastuksen päätyttyä lausua seuraavaa:

- 1) että 29/5 1920 oli kassassa rahaa tilikirjojen osotama määrä;
- 2) että kirjoihin merkityistä menoeristä löytyi vastaavat kuitit;
- 3) että tilinpäätös on oikea ja kirjanpito asiallisesti oikein suoritettu; ja

4) että seuran talous, kuten tiliasemasta näkyy, valitettavasti edelleen on tuottanut tappiota.

Koska kirjanpito ei ole antanut aihetta asiallisiin muistuksiin, ehdotamme, että hallitukselle myönnetään tilivapaus. Seuran talouden hoito olisi kuitenkin vastaisuudessa saatettava tuloa tuottavalle kannalle.

Helsingissä, toukok. 8 p. 1920.

Yrjö V. Rimppi.

Toivo Vitikka.

Vuosikokouksen valitsevat tilintarkastajat.

S. T. S. taloudellisen toimikunnan mietintö.

Taloudellinen toimikunta on harkittuaan seuran taloudellista asemaa ja sen vastaista järjestämistä havainnut seuran omistaessaan päämajassa kiinteistön ja tarpeellisia rakennuksia nykyisissä vaikeissa olosuhteissa olevan erittäin onnellisessa asemassa ja omaavan menestykselliselle aatteenlevitystyölle suotuisat edellytykset.

Kun seuran toiminta alkaa kehittyä terveelle ja järkipäiselle pohjalle, tarvitsee seura päämajan maineen ja rakennuksineen omiin tarkoituksiinsa, ja voitaisiin niitä mielettämme käyttää seuraavasti:

Tonttulaa 1. Seuran toimistoa; 2. Seuran äänenkannattajaa toimitusta ja toimistoa; 3. Kirjastoa; 4. Kustannusliikettä ja 5. Seuran toimihenkilöiden asuntoja varten.

Temppeleitä 1. luento- ja kokoushuoneeksi kesäisin ja 2. varastohuoneeksi talvisin. Sitäpaitsi voitaisiin sitä vuokrata kokous-, kurssi- ja luentohuoneeksi muille järjestöille.

Piippalaa teosofista opistoa varten. Siihen voidaan järjestää kansanopistontapainen kasvatuslaitos teosofisia työntekijöitä varten.

Maat voidaan viljellä seuran omaan laskuun. Siinä tarjoutuu teosofisen opiston oppilaille ja teosofiselle nuorisolle tilaisuus virkistävään ulkoilmaliikuntaan ja käytännölliseen puutarha- ja taloustyön harjoitteluun.

Päämajan tämäläisestä käytöstä on laskettava vuokra vähintään 10,000 mk. vuodessa ja kun Päämajan vuotuiset juoksevat menot nousevat noin 4,000 mk:aan, huomataan päämajan tällätavoin käytettynä tarkoituksenmukaisesti kannattavan itsensä.

Tämäntapainen järjestely ei vaadi suuria pääomia, vaan voidaan rakennuksia laittaa käyttökuntoon sikäli kun tarvetta ilmaantuu.

II.

Päämaja saadaan heti kannattavaksi parantamalla taloudenhoitoa ja vuokraamalla temppeli y. m. vapaana olevat huoneet tarkoituksenmukaisesti.

III.

Jos teosofisella liikkeellä Suomessa ei vielä katsota olevan yllämainitunlaista toimintaa vastaavia menestymisen edellytyksiä eikä työntekijöitä, jotka tällaisia työpaikkoja ja -välineitä tarvitsevat, voidaan päämaja myydä edellyttäen, että siitä saatu pääoma voidaan käyttää seuran tarkoituksia vastaavammin.

Helsingissä toukokuun 28 p:nä 1920.

*Yrjö Lehtinen. Niilo Rauvala. Alpi Räisänen.
J. A. Tukiainen. J. Ruohisto. V. J. Kostiainen.*

Vuosikertomus v:lta 1919.

Jäsenet ja looshit. Seuramme on vuotena 1919 vähentynyt 80:llä jäsenellä, joista 15 on eronnut, 8 kuollut ja 50 poistettu kirjoista. Uusia jäseniä on liittynyt 85, ja oli jäsenluku vuoden vaihteessa 595. Viimeisten kolmen vuoden kuluessa ovat jäsenet tuntuvasti uusiutuneet. Vanhoja voimia on poistunut ja uusia tullut tilalle. Seuran koko toimintakautena on Suomessa ollut 1252 jäsentä.

Neuvottelukokous. Teosofisessa toiminnassamme oli uutta kaksi päivää kestäneen neuvottelukokouksen järjestäminen joulukuun 27—28 p:nä Helsinkiin. Lukuisasti oli sinne saapunut jäseniä, useita maaseudultakin. Tärkeä merkityksensä oli varmaan tuolla yhdessä olollamme seuramme asioitten kehitykselle.

Propagandatyö. Toimintavuoden aikana kävi ylisihteeri yhdessä looshisihteerin neiti Helmi Jalovaaran kanssa kahdeksassa looshissa tervehdyskäynnillä. Yhteensä pidettiin tällä matkalla 15 julkista esitelmää. — Herra Hannula on jatkanut entiseen tapaansa esitelmätoimintaa ja kirjojen kauppaamista. — Parin kuukauden aikana piti hra Yrjö Lehtinen esitelmiä etelä- ja länsi-Suomessa. Vuosikokouksen jälkeen piti perustajaylisihteeri Pekka Ervast muutaman luennon päämajalla. Helsingissä, Bulevardink. 7:ssä ovat pitkin vuotta jatkuneet teosofiset esitelmät. Luennoitsijoina ovat olleet neiti Helmi Jalovaara, herrat Yrjö Lehtinen ja G. V. Mus-tonen.

Juhlat. Joitakin teosofisia juhlatilaisuuksia on vuoden kuluessa toimeenpantu. Syyskuun 14 p:nä oli yleinen työ-alkajaisjuhla. Marraskuun 17 p:nä T. S:n 44:nettä vuosipäivää vietettiin juhlallisesti. Väinö Valvanteen muistojuhla toimeenpantiin maaliskuussa. — Pitkänäperjantaina oli Kalevala-looshin järjestämä matinea Teosofilehden hyväksi.

Uus-kristillinen liike. On syytä vielä tässä mainita Artturi Vesenterän Bulevardink. 7:ssä pitämät raamatulliset esitelmät ja hänen alotteestaan syntynyt Uus-kristillinen liike.

Looshityö on jatkunut entiseen tapaansa. Vuosiker-
tomuksensa ovat lähettäneet tähän mennessä seuraavat
looshiit:

Aatto-looshi Oulussa. Kuluneena vuonna on kokouksia
pidetty entiseen tapaan kaksi kertaa viikossa, sunnuntaina
klo 5—7 j. p. p. avonaiset kokoukset, joiden ohjelmana on
ollut: keskustelukysymys, lyhyt esitelmä, lukeminen ja vapaa
keskustelu; sekä torstaina klo 7—9 j. p. p. jäsenten keskei-
set, ohjelmana: hiljainen mietiskely, keskustelukysymys ja
lukeminen. Sen ohella oli alussa vuotta joka toinen sun-
nuntai klo 7—9 j. p. p. kuulustelutunti, jolloin koulumaisesti
tutkittiin teosofian teoreettisia oppeja. Kukin jäsen oli vuo-
ronperään kuulustelijana, sovittiin yhteisestä pohjakirjasta,
jota käytettiin oppaana ja lisätietoja oli kunkin hankittava
kykyjensä mukaan. Nämä hetket olivat hyvin selventäviä
ja opettavia. Kun syksyllä kesäloman jälkeen kokoonnuttiin,
luovuttiin näistä kuulustelutunneista, koska katsottiin käyvän
liian raskaaksi istua neljä tuntia yhteen perään niin syvien
asioiden ääressä kuin teosofiset kysymykset ovat. Sen sijaan
muutettiin sunnuntaikokousten ohjelmaa siten, että keskus-
telukysymykset valitaan niin usein kuin mahdollista sellai-
sia, että niihin voi löytää johdatusta joistain teosofisista kir-
joista.

Virallisia kokouksia on pidetty niin usein kuin asioita on
ilmaantunut. Mitään juhlaa tai julkisia tilaisuuksia ei looshi
ole toimeenpannut. Ainoana kosteikkona hiljaisella taipaleel-
lamme oli ylisihteerin ja looshiihteerin vierailu luonamme
viime marraskuussa.

Kerran kuussa sunnuntaikokouksissa on looshin lehti
„Aatos“ ilmestynyt vaatimattomana mutta miellyttävänä. —
Vuoden kuluessa on joukkomme kasvanut kahdella jäse-
nellä.

Virkailijoina ovat olleet: puheenjoht. Juho Laitinen, va-
rap. joht. Heikki Toppila, rahastonhoitajana Juho Laaninen,
kirjastonhoitajana Jaakko Paasimaa, „Aatoksen“ toimittajana
Ferd. Utriainen ja sihteerinä allekirjoittanut.

Huolimatta joukkomme vähälukuisuudesta on työtä tehty
tarmolla ja kokoukset säännöllisesti pidetty. Ja kun jouluk.
31 p:än iltana kokoonnuttiin entiseen tapaan yhdessä uutta
vuotta tervehtimään, oli jokaisen palava halu tulla entistä
enemmän alkavanakin vuonna Mestarin aseeksi ja Jumalan
suunnitelman toteuttajaksi.

Signe Rosvall.

Aura-Looshi Turussa on kokoontunut vuonna 1919 torstai-iltasin klo 7—9 kaikkiaan 29 kertaa. Jäseniä on ollut niissä läsnä 6:sta 16:een.

Looshityö oli kevätkaudella järjestetty siten, että aina edellisellä kerralla määrätty keskusteluaihe oli kussakin kokouksessa ohjelmiston päätekijänä. Sellaisiksi aineiksi valittiin sekä tietopuolisia että siveysopillisia aineita. Keskustelussa koetettiin saavuttaa sellaista tietoa, joka valaisisi elämän syitä ja tarkoituksia, sekä selvittäisi ja määräisi, miten ihmisen tulee elää. Ennen keskustelua mietiskeltiin urkuharmonisoiton yhteydessä aineista, joita jatkuvasti valittiin Alcyonin kirjasta: Mestarin jalkojen juuressa. Mietiskelyaineista voitiin myös keskustella.

Syyskautella noudatettiin joka toisella kerralla kevätkauden työjärjestystä, mutta joka toista kokousta varten muodostettiin uusi toimintatapa, jonka tarkoituksena oli saattaa looshityö enemmän käytännölliseksi. Mainittuun n. k. uuteen työtapaan ei kuitenkaan päästy sanottavasti käsiksi. Syynä tähän oli ensiksikin se, että useat kokoukset kuuluivat tämän uuden työtavan käsitteen ja sisällön tulkitsemiseen. Sen lisäksi nousi looshissa kysymys Teosofisen Seuran taloudellisesta asemasta, ja tätä kysymystä pohdittiin hyvinkin useassa looshikokouksessa. Antoipa mainittu kysymys sitäpaitsi aiheen seuran hallituksen ja looshiin väliseen, tähän päivään mennessä vielä vireellä olevaan kirjeenvaihtoon.

Mainittu uusi toimintatapa sai alkuperäisestä tarkoituksestaan poiketen, looshiin keskuudessa aikaan kärjistyneen tilanteen sen kautta, että muutamat jäsenet mainitun kysymyksen puitteissa tahtoivat johdattaa looshityön enemmässä tai vähemmässä määrässä poliittiselle uralle, kun enemmistö sitävastoin katsoi tämän olevan Teosofisen Seuran tarkoitusta vastaan. Ristiriita purkaantui lopuksi siihen, että kysymyksessä olevan mielipiteen esittäjät sanoutuivat looshista irti.

Yhteydestä seuran johdon kanssa on lisäksi mainittava ylisihteerin ja looshisihteerin vierailu Turun loosheissa 28 ja 29 p:nä marraskuuta

Suomen Teosofisen Seuran tšekäläisessä kirjastossa oli vuoden lopulla 569 teosta, joista vuoden kuluessa oli lainattu 461.

Looshiin on liittynyt vuoden aikana 5 henkeä ja eronnut 4, joten jäsenluku nyt on 33.

Kuluneena vuonna on puheenjohtajana ja rahastonhoitajana toiminut hra Eemil Virta ja pöytäkirjurina hra Uno

Saarnio, sekä johtokunnan jäsenenä näiden lisäksi neidit Aina Ristonmaa, Anni Rae ja Katri Samsten sekä herrat Aarno Kekoni ja Väinö Hannula.

Turussa, joulukuun 31 p:nä 1919.

E. Virta.
Puheenjohtaja.

Uuno Saarnio.
Sihteeri.

Aurora-Looshi Turussa. Looshityö on kuluneena vuotena käynyt vanhoja väyliä pitkin. Kokouksia on pidetty kaikkina keskiviikkoiltoina paitsi kesäkuukausina ja jäsenet ovat käyneet niissä säännöllisesti.

Noissa kokouksissa on tutkittu Valkoinen ja Musta magia, Mestarin jalkain juuressa, Hiljaisuuden ääni ja sitäpaitsi joitakuuta käännöksiä ja artikkeleita.

Keväällä looshi kutsui tohtori Niño Runebergin esitelmöimään ja hän puhui julkisesti runsaslukuiselle kuulijakunnalle ja piti sitäpaitsi kolme kurssi-iltaa looshissa. Syyspuolella vieraili looshissamme tohtori John Sonck ja looshi-sihteeri neiti Helmi Jalovaara.

Mielenkiinnon herättämistä varten Yht. Vapaamuurari-liikkeeseen pantiin toimeen lokakuussa ja marraskuussa kaksi n. k. „Vapaamuurari-iltaa“, joissa luettiin eräs selostus Vapaamuurariliikkeen historiasta Suomessa ja joitakin tätä liikettä valaisevia käännöksiä.

Sekä kevä- että syyspuolella luettiin julkisesti esitelmää.

Kirjasto on lisääntynyt muutamilla niteillä ja kirjoja on lainattu ahkerasti.

Looshin hallitukseen kuuluu: Puheenjohtaja, allekirjoittanut; sihteeri Anna Vilenius; rahastonhoitaja Katri Forsten.

Suoma Telenius.

Vågen-looshi Helsingissä. Työ on käynyt entiseen taapaansa. Joka toisena perjantaina on tutkittu jotain kirjaa, ja joka toisena perjantaina on luettu joku ruotsiksi käännetty esitelmä. Tutkimuskirjoina on käytetty „Tidehvarfens mysterier“ Marielta ja „Svar paa Livssporsmaal“ Naema Thornelta.

Vuodeksi 1920 valittiin johtokunnan jäseniksi: Professori V. Heikel, puheenjohtajaksi; neiti A. Olsoni varapuheenjohtajaksi; neiti V. Stadius rahastonhoitajaksi; rouva E. Puustinen jäseneksi ja neiti S. af Hällström sihteeriksi.

Vuoden 1919 lopussa oli jäseniä 16.

S. af Hällström.

Elämä Helsingissä. Tämä looshi syntyi viime syksynä. Muutamat Helsingissä asuvat S. T. S:n irtojäsenet olivat jö pitemmän aikaa tuumineet uuden teosofisen looshin perustamista. Syyskuun 28 p:nä 1919 kokoonnuttiin keskustelemaan tästä asiasta ja keskustelun tuloksena oli yksimielinen päätös perustaa looshi. Sen nimeksi valittiin sittemmin *Elämä*; sen tunnussanaksi *palvelu*.

Looshin perustavia jäseniä elähytti toivomus, että looshi voisi muodostua teosofisten työntekijäin liitoksi, jonka tulisi harjaannuttaa jäseniään teosofisten aatteiden vaatimaan työhön.

Looshi on kokoontunut sunnuntaisin jäsenten yksityisasunnoissa. — Paitsi mietiskelyä, jolla kokoukset aina on alotettu, sekä virallisten asioiden käsittelyä, on looshissa vilkkaasti ja harrastuksella keskusteltu jäsenten alustamista kysymyksistä, m. m. Arundale'n herättämästä T. S:n uudistamiskysymyksestä, kasvatuskysymyksestä, muutamista nykyajan huomattavimmasta uskonnonlahkoista, ruumiinhoidon merkityksestä henkiselle kehitykselle, sekä uuden maailman-opettajan tulosta. Looshin tutkimuskirjana on ollut „Ihminen mistä ja miten?“

Looshivirkailijoina ovat toimineet: puheenjohtajana Helmi Jalovaara, rahastonhoitajana Toivo Vuorinen ja sihteerinä allekirjoittanut.

Edwin Larsson.

Kalevala Helsingissä. Vuosi 1919 merkitsee Kalevalalooshille niinkuin koko T. S:lle Suomessa uuden toimintajakson merkkiä.

Kalevalan toivomaan suuntaan ratkaisi v:den 1919 vuosikokous ylisihteerikysymyksen, joka on useat vuodet ollut päiväjärjestyksessä Kalevalassa ja samoin koko seurassa. Jo useamman kerran on Kalevala lausunut kantansa, että T. S. pysytetään ennallaan niin ylisihteerin kuin muidenkin suhteen. V. 1919 vuosikokouksessa ilmestyi jäsen tri Sonck, joka lupautui johtamaan seuraa entisillä ehdoilla. Tämän ratkaisun johdosta järjesti Kalevala vastaanottojuhlan uudelle ylisihteerille 15 p. syysk. joka muodostui mielestäunohtumattomaksi juhlatilaisuudeksi.

Saman uuden ajan merkiksi mainitsen myös eräiden T. S. jäsenten suunnitelman *Palvelevan Veljistön* tunnustamisen looshin työtoveriksi, joka kuitenkin päätettiin pitää erossa T. S:stä.

Vilkasta ajatuksen juoksua on myös synnyttänyt Lotus-lehti, joka on ollut tulkkinaamme niin erilaisilla vapailla artikkeleillaan. Toimitusvaivan on suorittanut jäsen Aho, jota Lotus-lehti oikeastaan saa kokonaan kiittää olemassaolostaan.

Varsinaiseen työohjelmaamme voimme olla myös tyytyväisiä, sillä varsinaiset viikkoläksytykin ovat olleet kovin vaihtelevia ja sisältörikkaita. Viikkokokouksia on pidetty yhteensä 23, joissa on käsitelty seuraavat mietintöaiheet:

1. Mikä on ihminen?
2. Mistä tiedämme olevamme henkisiä olentoja?
3. Usko ja teot.
4. Mitä on yksilöllinen itsenäisyys?
5. Kuinka meistä tuli teosofeja?
6. Voidaanko laatia lakia kansan tahtoa korkeampaa?
7. Mikä olisi Suomen kansan tärkein tehtävä?
8. Millä tavalla T. S. toimii yleisen veljeyden ytimen muodostamiseksi?
9. Mitä on puolueettomuus?
10. Miten käytämme ajatuselimistöämme tietien ja tietämättämme?
11. Mitä palveluksia tunne ja älyelämämme tekevät tahdolle?
12. Mikä on meidän omaamme?
13. Rankaisutoimenpiteet teosofian valossa.
14. Kasvatuskysymys teosofian valossa.
15. Miten parhaiten täytämme kansalaisvelvollisuutemme?
16. Mitä meidän nyt on tekeminen?
17. Uskonto ja itsekasvatus.
18. Uskon ja järjen tehtävä ihmiskunnan kehityksessä.

Virallisia kokouksia on pidetty yhteensä 9, joista on pöytäkirjaan merkitty 28 pykälää.

Vuosikokouksessa 3. 3. 19, jolloin toimintamme alkoi, valittiin puheenjohtajaksi H. Lehti ja varalle A. Aho, rahastonhoitajaksi ja jäsenmaksujen kantajaksi G. V. Heiskanen, kirjuriksi V. Nurmisalo, tilintarkastajiksi Y. Lehtinen ja hra Lindén, varalle F. Koponen ja N. Rauvola, huvitoimikuntaan Elsa Hovila, A. Turpela, rva Lindén, Hilja Turpela, rva Hirvonen ja Aino Suomi.

Valittiin myöskin komitea n. k. ulospäistä toimintaa varten, johon valittiin jäsenet Leimu, Rauala, Lehtinen, Nurmisalo, A. Turpela, Hilja Turpela, Aino Suomi ja H. Leek-

man. Mitä tämä komitea on toiminut, ei kuulu Kalevalalooshiin työohjelmaan.

Kaikki virkailijat ovat vuoden varrella pysyneet paikoillaan, ei mitään vaihdoksia ole tapahtunut. Puheenjohtajakin on varamiestensä vaivannut vain 2 kertaa.

Virkailijoiden yhteinen nimitys on johtokunta, mutta varsinaisia johtokunnan kokouksia ei ole tarpeelliseksi katsottu.

Tässä lyhykäisesti Kalevalan toiminta v:lta 1919. Allekirjoittanut lausuu kiitoksensa yhteisestä ponnistuksesta ja toivottaa entistä suurempaa menestystä teosofian kalliin aatteen levittämisessä ja juurruttamisessa ja koko maailman yleiskehityksen helpottamisessa.

Helsinki, 1. 3. 20.

Väinö Nurmisalo.

Kirjuri.

Otava I Mikkelissä. Kymmenes toimintavuosi on kulunut. Jäsenluku 22. Virkailijat: puheenjohtaja hra L. Linnala, sihteeri ja rahastonhoitaja nti Aune Tefke. Tuloja tai menoja ei ole ollut. Kirjasto yleisölle tohtori Angervon vastaanottohuoneustossa. Jouluk. 14 p:nä 1919 pidetyssä *Otava I* ja II:en yhteisessä kokouksessa päätettiin pitää yhteiset kokoukset ja valittiin yhdistettyjen looshien puheenjohtajaksi nti Selma Mehtonen. Virallisesti ovat looshit tois-
taiseksi vielä erillään. Kokouksissa, joita on pidetty sunnuntaisin, lukuunottamatta kuukauden ensimmäistä Idän Tähtien järjestölle varattua sunnuntaita, on läksynä tutkittu Teosofian Avainta siten, että kukin jäsen vuorostaan johtaa kuulustelun kokouksissa. Mietiskelyaiheet Krishnamurtin „Mestarin jalkain juuressa“ nimisestä teoksesta.

Lenni Linnala.

Aune Tefke.

Vipunen Kuopiossa. Looshimme toiminta on viime kuluneena vuonna ollut yksinomaan sisäistä laatua. Kevätkaudella kokoontuimme entiseen tapaan joka toinen sunnuntai klo 12 päivällä Arpiaisella. Kokoukset avattiin mietiskelyllä ja jäsenet vuoronsa mukaan alottivat kokoukset, joka menettelytapa osottautui erinomaiseksi saamaan kokoukset vaihteleviksi ja mielenkiintoisiksi. Raamattua käytettiin hyvin usein keskusteluaiheena, mistä useat jäsenet olivat hyvin innostuneita vaihtamaan ajatuksia.

Helmikuun 21 p:nä klo 7 illalla vietti looshimme kymmenvuotista muistojuhlaansa Rautatieläisten talolla. Ohjelma oli vaihteleva. Jäsenet olivat tuoneet teosofismielisiä tuttaviaan mukanaan rattoisaan illanviettoon.

Kesällä kokoonnuttiin pari kertaa saassa.

Syksyllä alettiin kokoukset syyskuulla puheenjohtaja H. Keinäsen luona. Hän oli onnistunut saamaan lisähuoneita liikkeelleen, joten hän voi tällä kertaa tarjota huoneen looshikokouksia varten. Ja vieläpä hän ehdotti, että jos jäsenet haluavat kokoontua viikollakin, niin ollaan tervetulleita hänen luokseen. Tietysti otettiin hänen ehdotuksensa kiitollisuudella vastaan ja niin olemme kokoontuneet syyskaudella kaksi kertaa viikossa. Sunnuntaina klo 12 päivällä tavalliseen looshikokoukseen ja torstaina klo 7 illalla keskustelemaan ja seurustelemaan vapaasti ilman mitään ennalta päätettyä ohjelmaa. Nämä kokoukset ovat olleet usein yhtä mielenkiintoisia ja sisältörikkaita kuin looshikokouksetkin ja ovat jäsenet saapuneet niihin yhtä runsaslukuisesti. Tutkimuskirjana käytettiin „Teosofian avainta“. Olemme koettaneet pyrkiä toteuttamaan veljeyttä mietiskelemällä kokouksissa ainetta: „etemme ajattelisi emmekä puhuisi pahaa toisista“, ja oli se läksynä kokouksesta toiseen monta viikkoa ja viimeisen kerran keskusteltaissa jätettiin se edelleen läksyksi yhdeksi vuodeksi, sillä se on hyvin vaikea läksy.

Varsinaisia looshikokouksia on ollut 37 ja on niissä käynyt jäseniä kohtalaisesti. Lainakirjasto on puheenjohtajan luona ja on se auki joka arkipäivä koko päivän. Jäseniä on looshissa 20, joista 17 entistä ja 3 uutta jäsentä.

Miina Arpiainen.

Sihteeri.

Sampo Viipurissa. Looshimme 13 toimintavuosi on kulunut. Sinä aikana on kokoonnuttu 9 kuukauden aikana kaikkiaan 50 kertaa. Sen lisäksi on pidetty 4 illanviettoa vaihtelevalla ja sisältöriikkaalla ohjelmalla, sekä yksi suurempi matiné pitkänäperjantaina keskuskansakoulun juhlasalissa. Myöskin on looshin toimesta järjestetty 19 yleistä luentoa, erilaisista teosofiaa selvittävistä kysymyksistä, joihin yleisöllä on ollut vapaa pääsy. Luennoista piti 17 hra Fr. Heliö, 1 nti Ida Laakkonen ja 1 hra B. Juutilainen. Erikoisuutena mainittakoon että 5 p:nä lokak. vieraili looshissamme nykyinen ylisihteeri tohtori Sonck, pitäen samalla luennon, mikä

yleisön puolelta sai huomattavan kannatuksen osakseen. — Kokoontumispaikkanamme on edelleenkin ollut Merkuriin huoneusto.

Torstai-iltoina on pidetty n. s. kysymyskokouksia, joihin looshiin kuulumattomat ovat olleet tervetulleita ja sunnuntaisin klo 12 p. luento ja 1/2 2—3 looshikokous. Kokoukset on useimmiten avattu soitolla ja mietiskelyllä. Kevätkaudella ei ollut mitään erikoista kirjallista ohjelmaa mutta syyspuolella on tulkittu muutamia lukuja Matteuksen evankeliumia, Johanneksen ilmestystä ja Bhagavad Gitaa.

Keskustelukysymyksiä on ollut useampia, joista mainittakoon: „Mitä tarkoitetaan sanalla siveellisyys“, „Kasvatus“, „Ulkonainen Jumalan palvelus“. „Onko suvaitsevaisuus ylipäänsä saavutettavissa ihmisten keskuudessa, tai onko se saavuttamaton haave“. „Lähetystyö n. k. pakanamaihin“. „Löytyykö luonnossa minkäänlaisia tekoja, mitkä eivät johduisi määrättyjen lakien vaikutuksesta“. Mainittakoon vielä, että 2 kokouksessa on selostettu Atkinsonin kirjasta „Ajatusten laki“.

Kevätkaudella toimi looshissa puhujaosasto, johon kuului 5 jäsentä. Tarkoituksena oli harjoittaa äänen muodostusta, puhujana esiintymistä ja esitelmien laatimista.

Vuoden kuluessa on looshiin liittynyt 3 uutta jäsentä. — Kirjastoa on käytetty ahkerasti.

Lopuksi on ilolla mainittava, että sopu ja yhteisymmärrys on ollut harvinaisen hyvä looshissamme jäsenten keskuudessa kuluneena toimintakautena. Yksikään jäsenistämme ei ole erehtynyt toimimaan Teosofisen Seuran ohjelmalle vieraitten tarkoituserien hyväksi, vaan poikkeuksetta jokainen on pysynyt uskollisena sille, seuramme alkuperäiselle ohjelmalle, jolle vannoutui sisimmässään liittyessään jäseneksi Teosofiseen Seuraan.

Kaikkialla ympärillämme kuohuu . . . Vanhat, koetetut, paljon kovaa kokeneet muodot tallataan barbarimaisesti jalkoihin — uusia, koettelemattomia asetetaan tilalle ja tilanne maailmassa muodostuu yhä sekavamaksi. Mutta tämän kuohunnan, tämän sekasorron kanssa ei meillä ole mitään tekemistä. „Antakaa hullujen huutaa, kyllä maailmaan ääntä mahtuu“. Kuvitelkaamme, että seisomme myrskyävän meren partaalla ja huudamme sille koko keuhkojemme voimalla: „rauhoitu, tyynny“, niin huomaamme, ettei se meitä kuule, vaan jatkaa myllerrystään yhtä hurjana, ehkä mielestämme

entistäänkin hurjempana. Kaikki kestää aikansa — laki on sellainen ja siis mikään ei voi ikuisesti pysyä samanlaisena.

Hyödytöntä meidän olisi nykyisissä oloissa heittäytyä temmeltäjäin joukkoon, ei meitä siellä kuultaisi, äänemme hukkuisi yleiseen pauhinaan ja kaaos kasvaisi yhä vain suuremmaksi. Teosofinen Seura on kuin kosteikko erämaassa, jonka partaalle janoavat saapuvat janoaan sammuttamaan. Odottakaamme näitä janoavia, sillä varmasti tulee kerran aika, jolloin heidän lukunsa on kasvanut niin suureksi, että meidän on vaikea heitä kaikkia tyydyttää. Tätä asiaa odottaessamme tehkäämme työtä, oman minämme, oman jumalallisen itsemme kasvattamiseksi. Etsikäämme sopusointua, etsikäämme rauhaa. Pysykäämme uskollisina seuramme alkuperäiselle ohjelmalle, sillä sen takana ovat Mestarit ja silloin ainoastaan täytämme Mestarien tahdon.

Looshimme puheenjohtajana on toiminut Fr. Heliö, rahastonhoitajana ja kirjastonhoitajana J. Naukkarinen ja sihteerinä allekirjoittanut.

Viipurissa 25 p:nä tammik. 1920.

Lenn. L. Leino.

Päivölä Jyväskylässä perustettiin 11 p:nä syyskuuta 1919. Jäseniä liittyi perustettaissa 8 ja myöhemmin 3, joten koko jäsenluku nykyään on 11.

Kokouksia on pidetty säännöllisesti joka torstai perustamispäivästä alkaen paitsi joulupäivänä. Kuun ensimmäinen kokous on samalla ollut virallinen kokous.

Kokoukset on aina aloitettu lyhyellä mietiskelyllä lauseesta: „vallitkoon keskuudessamme rauha, rakkaus ja veljeys“. Tämän jälkeen on keskusteltu viikon mietintäaiheesta, joka on otettu kirjasta Mestarin jalkain juuressa. Läskykirjana on käytetty Annie Besantin Aikain viisautta. Kahdessa kokouksessa on pidetty esitelmä ja eräässä kokouksessa luettiin Annie Besantin „Toiminnan tie“.

Lainakirjasto on perustettu ja ovat sitä tähän asti käyttäneet ainoastaan looshin jäsenet.

Mitään toimintaa ulospäin ei looshi vielä nuoruutensa ja vähävoimaisuutensa tähden ole uskaltanut aloittaa, lukuun ottamatta esitelmää, jonka looshin jäsen hra O. Keskinen piti Teosofisen Seuran määräyksestä kristillisessä alianssi-kokouksessa täällä.

Puheenjohtajana on toiminut hra V. Lounas, rahastonhoitajana hra V. Hytönen ja sihteerinä allekirjoittanut.

V. Lounas.
puheenjohtaja.

Suoma Bernhard.

Korventuli Vihannissa on toiminut pääasiassa samalla tavoin kuin edellisenäkin vuonna. Viikkokokouksia on pidetty aina joka torstai paitsi kesäkuukausina. Kokouksiin on ollut vapaa pääsy muillakin asianharrastajilla. Kokoukset ovat aloitetut mietiskelyllä. Läksykirjana on käytetty Pekka Ervastian Suuret Uskonnot kirjaa. On myös keskusteltu jostakin asiasta, pääasiassa teosofian suurista peruskysymyksistä ja tarkastettu kristinuskon oppeja teosofian valossa. Joitakin yleisiä kuukausikokouksia on pidetty myös, joissa on ollut esillä looshin juoksevat asiat. Ulospäisestä toiminnasta mainittakoon iltama keväällä ja toinen syyspuolella, jolloin kävivät vierailemassa seuran nykyinen ylisihteeritri J. Sonck ja opettajatar nti Helmi Jalovaara. — Kirjastoon on hankittu kaikki vuoden varrella ilmestyneet uudet teosofiset teokset.

Jäseniä on nykyään 11. Puheenjohtajana Matti Erkkilä, rahastonhoitajana Arvi Teikkala ja kirjuriina allekirjoittanut.

Teotori Salomaa.

Tähti-looshi Vaasassa. Toiminta vuoden kuluessa on ollut pääasiassa sisäistä itsekasvatusta. Kokoukset alettu mietiskelyllä, jonka joku kokouksessa läsnäoleva esittää, on pidetty kautta vuoden sunnuntaisin klo 12—2 päivällä. Kokousten aiheet hyvin monilta henkisiltä aloilta, jonka esittäjä alustaa kokouksen pohdittavaksi. Ainoastaan silloin tällöin on kokouksiin osaaottanut joku looshin ulkopuoleltakin. Kolmena kesäkuukautena ei ole pidetty kokouksia paitsi jonkun virallisen asian esiintyessä. Ylisihteerit tohtori Sonckin ja opettajatar nti Jalovaaran vierailu marraskuun 22 ja 23 p:nä muodostui meille innostavaksi ja hauskaksi juhlatilaisuudeksi. Ylisihteerin ja nti Jalovaaran esitelmien lisäksi saimme teosofialle myötätuntoisilta musiikillista avustusta. Teosofian harrastajiin jäi häipymätön, kiitollinen muisto ylisihteerin ja neiti Jalovaaran vierailusta looshisamme. Vaasassa maaliskuun 1 p:nä 1920.

T. Laurila.
looshikirjuri.

Rauha-looshi Oulussa iältään varsin nuori, on viime kuluneenakin vuonna tehnyt teosofista työtä pääasiassa kerta viikossa pidettyjen looshikokousten muodossa, jotka ovat olleet avonaisia myöskin tunnetuille asianharrastajille. Kokoukset on yhä edelleen alotettu pianonsoitolla, minkä jälkeen on mietiskelyt seisovaa, hiljaista mietiskelyaihetta: „Missä ikänä kaksi tai kolme kokoontuu minun nimeeni, siellä minä olen oleva heidän keskellään.“ Tämän jälkeen on mietiskely edellisessä kokouksessa valittua keskusteluaihetta, minkä johdosta sitten on keskusteltu. Sitten on luettu jotakin teosofista teosta — viimeiseksi Teosofian Avainta — ja luetun johdosta mielipiteitä vaihdettu. Kokoukset on tavallisesti lopetettu pianonsoitolla, mikä näkyy olevan erinomainen meditationskeino, jos vain esitettävä kappale on sopivasti valittu ja soittaja — kuten meillä on ollut laita — oikeassa vireessä.

Looshimme yhteydessä on sitäpaitsi yhä edelleen työskennellyt teosofinen, keskiviikkoiltaisina kokoontuva ompeluseura, jossa syksyn kuluessa on nti Fanny Ilvesviitan syvällisellä johdolla tutkittu m. m. useampia Ibsenin teoksia, jotka siten on opittu näkemään kokonaan uudessa, rikkaammassa ja kirkaammassa valossa. Ompeluseuraan on syksyn kuluessa liittynyt useita uusia osanottajia, jotka ovat vaikuttaneet virkistävästi seuran toimintaan.

Rauha-looshin jäsenet ovat, oivaltaen olevansa vielä suuresti kasvun ja kehityksen tarpeessa, yleensä tyytyneet harjoittamaan teosofista propagandaa vain personallisesti niillä toimialoilla, joille elämä on heidät asettanut. Siitä huolimatta on jäsenissä kuitenkin elänyt kaipuu julkisempaankin toimintaan. Tämä kaipuu kasvoi vihdoin niin suureksi, että looshimme aloitteesta tšekäläiset teosofit ryhtyivät puuhaamaan julkista illanviettoa marraskuun 17 päiväksi. Kun onni suosi meitä niin, että sekä ylisihteerimme, tohtori Sonck että looshisihteerimme nti Jalovaara lupasivat järjestää kiertomatkinsa siten, että voisivat esiintyä puhujina illanvietossamme, rohkenimme heidän turvissaan toteuttaa tämän hiukan uskalletun tuuman, sillä täällä Oulussa eivät teosofiset harrastukset ole kovinkaan laajoihin piireihin levinneet, jota paitsi tiesimme tšekäläisen yleisön olevan hyvinkin kristillistä. Varmaa kuitenkin on, että illanvietto oli suurimerkityksellinen sekä tšekäläisille teosofeille että suurellekin yleisölle. Ylevä, lämmin ja eheä tunnelma tuntui sulkevan läsnäolijat syleilyynsä. Tämä marraskuun 17 p:n juhla ja per-

sonallinen seurustelu vieraidemme kanssa tekivät meihin syvän vaikutuksen. Tuskinpa kukaan läsnäolleista koskaan voi unohtaa sitä iltaa, jolloin molemmat vieraamme vierailivat looshissamme: tuntui kuin keskuudessamme ja meissä itsessämme olisi tapahtunut jotakin ihanaa, mystillistä, jota ei voi sanoin selittää. Se suuri henkinen sysäys, jonka ylisihteerimme ja looshisihteerimme vierailu täällä Oulussa aiheutti, on kannustava ja innostava meitä yhä suurempaan ponnistukseen teosofisessa työssä.

Looshiimme on vuoden kuluessa liittynyt 3 uutta jäsentä, joten jäsenluku on nyt 11. Näistä on kuitenkin kaksi jäsentä Anna ja Albert Nikander nykyisin toisella paikkakunnalla, kuuluen kuitenkin yhä edelleen looshiimme. Muuten looshimme 11 jäsenestä on kokonaista 9 naista. — Virkailijoina ovat olleet seuraavat: puheenjohtajana Sofia Hissa, varapuheenjoht. Jenny Haapala, kirjastonhoitajana Mimmi Manninen ja sihteerinä allekirjoittanut.

Oulussa tammik. 3 p:nä 1920.

Lyyli Hela.

Teosofinen kustannustoiminta. Seuran toimintaan nähdän valitettavana tapahtumana on mainittava, että Kustannusosakeyhtiö Tietäjän osakkeiden siirron kautta muutamille yksityisille teosofeille oli seurakin pakotettu myymään osakkeensa ja menetti siten vaikutuksensa teosofiseen kirjalliseen toimintaan.

Vuonna 1919 ilmestyivät Tietäjä O. Y:n kustannuksella seuraavat kirjat: „Yhteiskunnallisia kysymyksiä“ kirj. Annie Besant; „Teosofian sanoma nykyajalle“ kirj. Pekka Ervast; „Mitä jokaisen tulee tietää teosofiasta“ myöskin Pekka Ervastian kirjoittama; „Johanneksen evankeliumi“, kirj. J. R. Hannula; „Suomen tehtävä ihmiskunnan historiassa“ kirj. A. A. Saarnio; „Mestarin jalkain juuressa“ kirj. Alcyone, kolmas painos; „Suuret ihmeet“ kirj. Oscar Busch, toinen painos; „Pyhä tuli“ kirj. Frans Korpi; „Tuomion jälkeen“ kirj. Ilma Virtala. — 1920 ilmestyi vielä „Joka miehen filosofia“, kirj. Väinö Valvanne.

Vielä on mainittava, että tämän vuoden alusta on alkanut Helsingissä ilmestyä aikakauslehti Teosofi, jonka toimittukseen kuuluvat paitsi allekirjoittanutta: Helmi Jalovaara (toimitussihteerinä), Antti Aho ja A. A. Saarnio.

John Sonck.

Litteratorin Herr Pekka Ervast.
Missionshotellet. H. fors.

